G. T. BUZOIANU

NOUL ATLAS

PENTRU

CLASA I SECUNDARĂ

A DOUA EDIȚIE

1899—1900.

Sistemul Solar	*America de Nord*
Europa	*America de Sud*
Romînia	*Oceania*
Africa	*Planiglobul*
Asia	*Tipurĭ umane*

Institutul Cartografic
FREITAG & BERNDT
VIENA

Depositul General
Librăria H. STEINBERG
BUCURESCĬ

B. A. R.
C. 314/1943
PRIMIRI

BUCURESCI

EDITURA LIBRĂRIEĬ H. STEINBERG
10, Str. Gabroveni 10
1899.

Tipografia „Moldova de Sus“ G. T. Buzoianu
Strada Băcanĭ 2.

Soarele și sistema planetară

Sistema planetară cuprinde *Soarele* la mijloc, în jurul căruia rătăcesc niște corpurĭ opace numite *Planete*, care primesc lumină și căldură de la Soare. Planetele, pe lîngă mișcarea lor de revoluțiune, aŭ și una de rotațiune în jurul uneĭ axe. Ele se împart în treĭ grupe: a) *interioare*, care sunt: **Mercur, Venus, Pămêntul** și **Marte**; a) *Asteroidele* orĭ *Planetoiziĭ*, care sunt niște planete micĭ, din care se cunosc azĭ aproape 400, așezate între Marte si Jupiter; c) *exterioare* care sunt: **Jupiter, Saturn, Uran** și **Neptun.**

După depărtarea planetelor de Soare și orbita lor va fi diferit de mare, iar numěrul de zile dintr'un an deosebit; ast-fel Mercur, depărtat de Soare numaĭ cu 57.5 milioane kilometri, îĭ trebue pentru mișcarea de revoluție, 88 zile, pe când Neptun, care se găsește la 4,470 mil. km. timpul revoluțiuniĭ sale în jurul Soareluĭ este de 164 anĭ și 321 zile.

Cele 8 planete marĭ sunt:

Mercur	diametrul	4.786	Km.
Venus	„	12.100	„
Pămîntul	„	12,756	„
Marte	„	6,735	„
Jupiter	„	143,000	Km.
Saturn	„	118,000	„
Uran	„	50,000	„
Neptun	„	62,200	„

Luna, diam. 3,480 Km.

Dimensiunile pămîntuluĭ

Raza pămîntuluĭ la Ecuator.	6,377,397	m	
Raza pămîntuluĭ la polĭ........	6,357,079	„	
Diferența (turtirea pămîntuluĭ la polĭ) $^1/_{299}$	21.318	„	
Lungimea ecuatoruluĭ	40.070,368	„	
Lungimea meridianuluĭ . . .	40,003,423	„	
Lungimea unuĭ tropic	36.778,000	„	
Lungimea unuĭ cerc polar. .	15,996,280	„	
Lungimea unuĭ arc de un grad la ecuator.	111,307	„	
Lungimea unuĭ arc de un grad la tropice . . . . , . .	102,129	„	
Lungimea unuĭ arc de un grad la cercurile polare. .	44.508	„	
Lungimea unuĭ arc de un grad la pol.	0	„	
Lungimea celuĭ maĭ mare arc de meridian (89—90° lat).	111,680	„	
Lungimea arculuĭ mijlociu .	111,121	„	
Lungimea celuĭ maĭ mic arc de meridian (0°-1° lat).	110,564	„	
Suprafața zoneĭ toride (39,7%)	202,240,184	km.	□
Suprafața celor două zone O-/°lat temperate (52,0%).	.265,230,957	„	□
Suprafața celor doua zone glaciale (8,3%).	42,479,573	„	□
Volumul pămîntuluĭ. .	1,082,841,315,400	„	cubĭ
Densitatea.	4,4	„	cubĭ
Lungimea eclipticeĭ..	934,000,000	„	
Depărtarea mijlocie a pămîntuluĭ de Soare.	148,138,000	„	
Depărtarea mijlocie a pămîntuluĭ de lună.	381,000	„	
Timpul uneĭ mișcărĭ de rotațiune a pămîntuluĭ . . .	23 o. 56 m. 4 s.		
Timpul uneĭ mișcărĭ de rovoluțiune a pămîntuluĭ. . . .	365 z. 5 o. 48m.46 s.		

Suprafața Pămîntuluĭ

Suprafața pămîntuluĭ = 509,950,000 km. □, din care ceva maĭ mult de *un sfert* (26.8% = 135,500,000 km. □, este ocupat de *uscat* și aproape *treĭ sferturĭ* (73.2% = 373,450,000 km. □, rămîne pentru *apă*.

Uscatul se subîmparte

	Km. □	Populație	Densitate	%
Europa . . . , . .	9,698,235	378,625,000		24,2
Asia	44,138,628	836,793,000	389 pe km. □	55.8
Africa	29,817,999	177,510,000	197 pe km. „	11.4
Oceania	8,963,895	5,979,000	59 pe km. „	0.4
America	38,354,461	135,933,000	67 pe km. „	8.2
Ținuturile polare . .	4,526,782	82,000	35 pe km. „	—
Total	135,500,000	1,534,922,000	1,133	100,0

Cele maĭ marĭ înălțimĭ de pe pămînt (pe continente)

	Metriĭ
Guarisancar (Himalaia), Asia	8,840
Aconcagua (Ande) America S.	6,970
Kilimangiaro, Africa	6,000
Orizaba (Stîncoșĭ) America N.	5,500
Mont-Blanc (Alpi) Europa	4,810
Mauna-Kea (Hawai) Polinesia.	4,210
Kinabalul (Borneo) Malaesia	4,175
Cook (Australia) Melanesia	3,763

Inălțimea mijlocie a solului = 680 metriĭ

Apa se subîmparte în:

		Km. p.	Adînc. cele marĭ	Adînc. mijloc.
Oceanul cel Mare.	47% =	175,621,000	8 500	3,870
„ Atlantic.	24% =	89,860,000	8,000	3,300
„ Indian .	20% =	74,098,000	6,200	3,600
Oceanele Glaciale	9% =	33,700,000	4,600	3,000

Suprafața și adîncimile oceanice

	Cele maĭ marĭ adîncimĭ			Adînc. mij-loc. în m.	Suprafața în km. patrațĭ
	Latitudine	Longitud.	In metriĭ		
Oceanul Pacific, (partea de Nord.	44°55' N.	152°23'	8,515	3.870	175,621,000
(Partea de Sud).	23°40' S.	184°50'	8, 60		
Marea Bering .	54°30' N.	184°28'	3,926	1,130	
„ Japoniei	38°30' „	135° 0'	3,000	2,200	
„ Chineĭ .	13°28' „	119°33'	5,250	984	
„ Sulu.	8°32' „	121°55'	4,663	1,260	
„ Celebes.	4°16' „	124° 2'	5,111	2,000	
„ Banda .	5°56' S.	131°23'	6,505	3,000	
„ Flores .	7°43' „	120°26'	5,120	—	
Oceanul înghețat Nord.	78° 5' N.	357°30'	4,845		13,322,200
Oceanul Atlantic, partea de Nord	19°36' „	293°34'	8,340	3,330	89,860,000
(Partea de sud)	0°11' S.	341°45'	7,370		
Marea Nordului.	58°12' N.	[illegible]°30'	808	80	
„ Baltică .	58°37' „	18°30'	427	67	
„ Mediterană .	35°45' „	21°46'	4,400	1,339	
„ Neagră .	42°55' „	33°18'	2,618	750	
„ Antilelor	19° 0' „	278°50'	6,270	1,832	
Oceanul indian	11°22' S.	116°50'	6,205	3,600	74,890,000
Marea Roșie	20° 6' „	38°26'	2,271	460	
Golful Persic .	26° 1' „	55° 7'	104	47	
Oceanul Înghețat de Sud	68°26' „	96°44'	3,612	1,150	20,377,800

Cele maĭ marĭ insule de pe pămînt

	Km. p.
Groenland ?	2,170,000
Noua Guinee	786,000
Borneo	734,000
Madagascar	592,000
Sumatra	432,000
Nippon	226,580
Marea Britanie	217,720
Celebes	178,830
Noua Zelandă	149,900
Java	126,000
Cuba	118.800
Terra Nova	110,670
Luzon	105,920
Islanda	104,780
Mindanao	96,310
Nowaia Semlia	92,000
Irlanda	83,750
Iezo	81,300
Haiti	77,250
Taracai	75,360
Tasmania	64.640
Ceilan	63,980
Țara de Foc	48,110
Spitzberg	39,500
Kiu-siu	35,600
Formosa	34,500
Hai nan	34,000
Vancuver	33,100
Sicilia	25,460
Noua Pomeranie	24,900
Sardinia	23,800
Sicocu	18,010
N. Caledonie	16,700
Sumbava	13,900
Viti Levu	11,600
Hawai	11,360

	Km. p.
Kotelnoi sau Noua Siberie . . .	11,000
Sumba	10,900
Jamaica	10,860
Bougainville	10,000
Cipru	9,600
Puerto Rico	9,140
Corsica	8,860
Creta	8,590
Seeland	6,830
Anticosti	6,400
Eubea	3,770
Maiorca.	3,500
Gotland	2,982
Oesel	2,619
Faer Oer	1,331
Oeland . . . . . . , . . .	1,320
Laaland	1,150
Rügen	890
Minorca	760
Corfu	720
Chefalonia.	690
Anglesey	680
Aland	640
Bornholm	593
Man	577
Zante	435
Veglia	410
Cherso	400
Wight	370
Alsen	321
Lesina	288
Malta	249
Elba	220
Etc.	

Fluviile marĭ de pe pămînt

	Lung. Km.	Basin Km. p.
Misuri-Misisipi	7,050.	3,200,000
Amazon	6,480.	6,500,000
Nil	6,200.	2,800,000
Obi	5,200.	3,000,000
Iancechiang	5,200.	1,880,000
Ieniseĭ	5,200.	2,200,000
Amur	4,480.	2,050,000
Congo	4,200.	3,200,000
Niger	4,180.	2,650,000
Hoangho	4,100.	1,200,000
St. Laurenzo[1]	3,820.	1,380,000
La Plata	3,700.	3,000,000
Wolga	3.570.	1,460,000
Indul	3,180.	0,960,000
Gangele	3,000.	1,300,000
Dunărea	2,860.	817,000
Rio grande del Norte	2,800.	620,000
Eufrat	2,780.	670,000
Colorade	2,700.	660,000
Zambez	2,660.	1,430,000
Murray	2,500.	750,000
Orinoco	2.250.	860,000
Amudaria	2,200.	440,000
Colombia	2,180.	600,000
Niprul	2,150.	520,000
Orangele	2,050.	980,000
Don	1,860.	430,000
Dvina	1,780.	336,000
Limpopo	1,600.	560,000
Peciora	1,580.	330,000
Senegal	1,430.	440,000
Ural	1,500.	250,000
Rin	1,300.	224,000

[1]) Socotit isvorul din lacul superior.

	Lung. Km.	Basin Km. p.
Vistula	1,125.	198,000
Elba	1,165.	144,000
Nistru	1,100.	81,000
Loire	1,002.	121,000
Taho	910.	82,600
Oder	905.	125,000
Weser	800.	48,000
Duna	890.	85,000
Ron	810.	99,000
Ebru	760.	83,000
Seine	706.	77,000
Niemen	704.	101,000
Po	600.	75,000
etc.		

Cele maĭ marĭ lacurĭ

	Km. p.
Caspic (25=metri sub nivelul măreĭ Negre)	140,000
Superior	84,000
Victoria [1])	75,000
Aral	68,000
Huron	62,000
Michigan	62,000
Tanganica	40,000
Baical	34,000
Cead	27,000
Niassa	27,000
Erie	25,000
Winipeg	24,000
Sclavilor	21,000
Urșilor	21,000
Balcaș	21,000
Ontario	20,000
Ladoga	18,000
Maracaibo	16,800

	Km. p.
Lacul Sarat	14,500
Atabasca	11,000
Rudolf	10,000
Onega	10.000
Kosogol	10,000
Bangueolo	10,000
Nicaragua	9,500
Titicaca	8,530
Wenern	6,240
Manitoba	6,000
Albert	5,600
Isicul	5,200
Kucunor	5,200
Albert Eduard	5,000
Urmiah	4,420
Wan	3,690
Peipus	3,500
Wettern	1,920
Saison	1.850
Maelar	1,170
Ilmen	920
Ngami	700
Balaton	661
Geneva	576
Constanţa	540
Garda	385
Razelm	360
Neusiedler	330
Scutari	300
Asfaltit, (394 metri sub nivelul) Mediteraneĭ	230
Neuenburg	230
Maggiore	210
Como	152
Müritz	130
Trasimen	105
Zurich	90
Etc.	

Cele maĭ marĭ peninsule

	Km. p.
Arabia	2,730,000
India	2,088,000
Labrador	1,300,000
Scandinavia	800,000
Pen. Iberică	584,000
Asia mică	506,600
Pen. balcanică	468,000
Camciatca	263,500
Malaca	236,800
Coreea	152,200
Pen. Italică	149,000
California	143,000
Pen. samoiedică	132,750
Cola	120,000
Florida	110,000
Iucatan	73,000
Sinaĭ	59,000
Noua Scoţia	44,000
Iutlanda	30,500
Crimeea	25,700
Bretania (fr)	23,700
Peloponez	22.200
Curlanda	17,000
Delaware	16,000
Goajira	14,000
Canin	10,500
Alasca	6.400
Etc.	

Rasele Umane

I) Rasa Albă

1) Arianĭ

a) Latinĭ;

Italienĭ și Friulanĭ, Francezĭ, Provensal. și Valonĭ, Spaniolĭ, Portugezĭ, Romînĭ, Romanșĭ sau Ladinĭ (Elveția).	150 milióne
Grecĭ 4 milioane	

b) Teotonĭ:

Germanĭ și Austriacĭ, Englezĭ și Scoțienĭ, Scandinavĭ și Danezĭ, Olandezĭ și Flamanzĭ.	190 milióne

c) Slavĭ:

Rușiĭ moscovițĭ, Rușĭ micĭ, Rutenĭ, Polonezĭ și Mazurĭ, Cehĭ și Moravĭ, Slovacĭ, Wenzĭ, Sîrbĭ, Muntenegrenĭ și Croațĭ, Slovenĭ, Bulgarĭ[1]) Lituanĭ.	114 milióne

d) Celțĭ:

Kimriĭ Ersiĭ Armoricaniĭ	9 milióne

e) Tracĭ:

Albaneziĭ 1 milion

f) Iranienĭ:

Perșiĭ, Armeniĭ, Curziĭ, Geoegieniĭ, Cerkeziĭ, Afganiĭ etc.	26 mil.

---

1) Finezĭ slavizațĭ.

g) *Rămășițe din popoarele vechi:*
Bascii 700,000 resturĭ din Iberĭ.
Țiganii, originarĭ din India.

2) Semiții:

a) Arabii
b) Ebreii
c) Resturile anticilor Chaldeĭ, Siriacĭ etc.
d) Parte din locuitorii Abisiniei.

} 26 milióne

3) Hamițĭ:

a) *Berberii*:
Maurii (Westul Saharei) Cabilii, (Atlas), Tuaregii, Tibuii, Copții: Parte din Abisinienĭ, Felachii, (Sudan Egiptean) Fulbii saŭ Peulhii (Sudan).

} 20 milióne

4) Uralo-Altaiĭ [1]

Finezii, Carelii, Livii, Estonii, Sirianii, Morwinii, Ceremisii, Wogulii, Ostiacii, tc. Maghiarii și Secuii, Turcii.

} 21 mil.

II) Rasa Galbenă

1) Mongolii

a) *Mongolii* propriŭ zișĭ:

Manciurii, Tungușii, Buriații, Iacuții, Calmucii, Bucharii, Uzbecii, Kirghisii, Tătarii, Baschirii. etc.
b) *Chinezii* cu Birmamii și Tibetanii.
c) *Japonezii* cu Coreanii și Ainos.

} 500 milioane

---

1) Ramura uralo-altaică se consideră ca făcând parte din rasa albă, pentru că, atât ca construcție antropologică cât și ca insușirĭ psichice, se apropie maĭ mult de această rasă. Adevărul e că această ramură constitue maĭ lezne o trecere de la rasa albă la cea galbenă, de și asemenea posibilitățĭ nu sunt admise de etnografie.

III) Rasa Roşie

a) *Indianiĭ din America de Nord:*

Triburile Atabasca, Irocoa, Dacata, Huron, Apaci, Utah etc.
b) *Indianiĭ din America centrală:* Atzechiĭ, Toltechiĭ, Zapatekiĭ.
Indianiĭ din America de Sud: Incas, Guaraniĭ, Cola, Botocuzĭ, Patagoniĭ, Aranaya etc. } Circa 10 milioane

IV) Rasa Neagră

1) Negriĭ Africanĭ

a) *Negriĭ propriŭ zişĭ:*

In Sudan:
Hauasa, Niam-niam, Achantiĭ, Dahomeaniĭ, Fan, Massaiĭ, Mandingo etc. } 80 mil.

b) *Bantu:*
Cafriĭ, Zulusiĭ, Beciuaniĭ, Suaheliĭ, Marutse etc. } 25 mil.

2) Negriĭ din Oceania

a) *Papua:*

Negritosiĭ din Noua Guinee, Noua Caledonie, Australia, Noua Guinee etc. } 8 mil.

a) *Polinesianiĭ:*

Originariĭ insulelor Hawaĭ, Samoa, Tonga, Marchese etc. } 2 mil.

V) Rasa Brună

a) *Indianiĭ* propriŭ zişĭ, Drawidas 260 milioane.
b) *Indochineziĭ:* Anamiţiĭ, Siamejiĭ, Andamaniĭ etc.
c) ***Malaesiĭ*** propriŭ zişĭ, cu Negritoşiĭ, Javanesiĭ, Daraciĭ, Makasariĭ etc. } 30 milioane

Limbile vorbite pe Glob

I. Flexionare:

1). Indo-germanice

a) *Teutonice:*

Engleza
Germana
Suedeza
Daneza
Olandeza
Flamanda

b) *Latine:*

Franceza
Provensala
Spaniola și Asturica
Portugeza
Italiana
Valona
Romîna
Romanșa (Estul Elveției.

c) *Elina:*

(Greaca modernă)

d) *Slave:*

Rusă
Poloneză
Wendică
Cehă, moravă și slovacă
Sîrbă
Croată
Slovenă
Bulgară
Muntenegreană

e) *Iranice:*

Persană (noua)
Armeana

f) Indice:

(Vorbite în Westul Indieĭ pînă la gurile Gangeluĭ)

2) *Semitice*

a) *Arabă, Ebraică*

3) Hamitice

Berberă, Fulbă, Coptă, Gala, Somali

II. Aglutinante:

1) *Uralo-altaice*

a) Fineză; b) Maghiară; c) Turco-finez d) Samoedică

2) *Mongolice*

a) Manciurică; b) Tungusă; c) Buriată etc.

3). *Caucasice*

a) Georgiană, b) Mingreliană, c) Cercheză etc.

4). *Extrem-orientale*

a) Japoneză, b) Coreană

5). *Bantu*

a) Cafră, b) Zulu, c) Suaheli, d) Herero, e) Beciuana, f) Marutse, g) Bunda, h) Congo, i) Basuto etc.

6) *Negrilor*

a) Wolof, b) Hauasa, c) Bornu, d) Baghirmi e) Hotentotă etc.

7) *Malaio-polineziane*

a) Malaeză b) Daiak, c) Alfuru, d) Kawi, e) Batak etc.

8) *Americane*

a) Apacă, b) Irockesă, c) Pawni, d) Dacota etc. (în America de Nord); e) Atzecă, f) Zapotecă g) Maya etc. în America centrală; h) Incas, i) Arauca, j) Obocuda etc.

III) Monosilabice

a) Chineză, b) Anamită, c) Siameză, d) Cambodgiană, e) Tibetană, f) Birmană

IV) Limbĭ izolate

a) *Bască* (ramășița din vechia limbă iberică).

b) *Albaneză* (rămășiță din vechia limbă tracică).

c) *Celtice* (vorbite de resturile Celților de odinioară) *Irică*, Gaelică, Kimrică, Bretonă etc.

d) *Lituanică*, (asemănătoare cu limbile slavice).

e) Limbile vorbite de Aleuți, Jacuțĭ, Ostiacĭ și Eschimoșĭ.

Religiunĭ

I. Moneteiste

Creștine	Ortodoxĭ	110 milioane
	Catolicĭ	245 milioane
	Protestanțĭ	150 milioane
	Mahomedanĭ	210 milioane
	Mosaicĭ	7 milioane

II. Politeiste

Brahmane, Budiste, Sintos, Confucius, Laotse, 750 milioane.

III. Fetișĭ

100 milioane.

Porturile marĭ ale lumiĭ

Numele portuluĭ	No. năvilor	Tonagiul	Valoarea schimburilor	Numele portuluĭ	No. năvilor	Tonagiul	Valoarea schimburilor
			Miĭ de leĭ				Miĭ de lei
Londra	18.042	14.433.580	5,507.645	Constantinopol		Comerț de	transit
Hamburg	19.161	12.106.113	3.407.647	Barcelona	7,407	5,321,458	448.391
Liverpool	7.279	10,489.578	5.325,684	St. Petersburg	3,436	2,471,199	395,624
Brema	7.100	2.842.503	1.674,749	Odesa	2,774	3,375,433	336,222
Anvers	9.427	10.000.305	1.504.515	Salonic	8;449	1,629,584	67.500
Rotterdam	10,218	12.695.542	?	Calcuta	1,900	1,628,409	192,715
Copenhaga	25,172	3.614.437	758.375	Singapor	12,118	8.028.315	1,204,163
Marsilia	8.496	7.374.591	1.793.960	Shanghaĭ	6,434	6.907,450	621,364
Le Havre	5,255	4.562.692	1,541,200	Alexandria	4,772	4.423,030	489,156
New-York	9,252	14.043.889	4.243.185	Boston	4,363	2,992,316	799,838
Triest	14,876	3,239,919	719,287	Filadelfia	2,721	2,728,954	420.526
Genua	11,980	7.916.598	431,209	Yocohama	4,062	3.119,695	351,350
Neapoli	12.592	5.539.188	122,775	Buenos-Aires	4,165	3,952,350	666,255
Fiume	14.366	2,143,801	264,642	Stockholm	3,606	1,608.856	198,376
Amsterdam	3,618	2,728,443	?	Hull	2,727	3.933,123	902,167

Cele maĭ lungĭ podurĭ

(în metriĭ)

Podul de la Feteştĭ	3,850
„ pe Golful Galveston (în Texas)	3,390
„ pe Misisipi la Noul Orleans	3,350
„ pe Ohio (la Cairo) America de Nord	3,219
„ pe Tay (la Dundee)	3,214
Podul pe San Laurenţiu la Montreal	2,637
„ pe Firth of Fort la Queenspring (Scoţia) . . .	2,466
„pe East River (Brooklyn . . .	1,826
„ Lacul Zurich , , , , . . .	1,600
Podul pe Wolga (la Sysran . . .	1,484
„ pe Waal (la Moerdijk) Olanda	1,478
„ pe Vistula (la Fordon) . . .	1.325
Podul pe Nipru (la Ecaterinoslav .	1,264
„ pe Vistula la Graudenz . . .	1,092
„ pe Nipru la Kiew	1,082
„ pe Nil (Egipt)	1,006
„ pe Dunăre (la Viena)	980
„ pe Nipru (la Cremenciug) . .	975
„ pe Vistula (la Thorn) . . .	971
„pe Meusa (la Bommel) . . .	918

Cele maĭ lungĭ tunelurĭ

(în metriĭ)

St-Gothard	14,912
Mont-Cenis	12,233
Arlberg (Austria)	10,279

Giovi-Galerie (Novi Genua) . . .	8,270
Hoasac (Masaschusset).	7,640
Manianopoli (Catania-Palermo) . .	6,480
Sudro (Nevada)	6,000
Slandridge (Londra-Birmimgam . .	4,970
Nerthe (Marseille-Avignon) . . .	4,620
Bello-Galerie (Turin-Savona) . .	4,240
Kaiser-Wilhelm (Germania) la Cochem)	4,216
Blaisy (Paris-Lyon)	4,100
Krehberg (Odenwald	3,100
Branleite (Thuringer-Wald)	
Hauenstein (Basel-Bern)	2,490
Sommeran (Swartz-Wald)	1,696
Semmering (Wien-Triest)	1,431
Galera (Peru)	1,175
Mülhbach	855

Cele maĭ înalte ținuturĭ locuite

Localitatea	Altitudinea în metriĭ
Toc-djalung (Tibet)	4,980
Mont Blanc (Observator)	4,365
Pikes-Peak(stațiune Colorado) . .	4,310
Cașemir (India)	4,130
Porco (Bolivia)	4,050
Sonnblick (observ, Austria) . . .	3,103
Pic du Midi (Observatorul Plrineĭ) .	2,870
Knappenoaus-Fleiss)Tauern) . . .	2,740
Marele St. Bernard (ospiciu) . . .	2,478
Tourmalet (Observ. Pirineĭ) . . .	2,120
St. Veran (Alpiĭ franc)	2,009
Wendelstein (Bavaria)	1,728
Schneekoppe Reisen-geb).	1,606
Puy-de-Dôme (Observ)	1,460
Ben-Newis (Observ. Scoția)	1,330

Cele maĭ înalte clădirĭ

(în metriĭ)

Turnul Eifel din Paris . . . , ,	300
Turnul din New-York	173
Monumentul din Wachington . . .	169
Museul național din Turin	164
Casa comunală din Filadelfia . . .	163
Catedrala din Ulm	161
Domul din Colonia . . . . . ,	156
Catedrala din Rouen	151
Biserica St. Nicolae din Hamburg. .	147
Catedrala din Strasburg	142
Biserica Giraldo din Sevilla	141
Piramida luĭ Cheops	138
Biserica St. Petru din Roma	138
Biserica St. Ștefan din Viena. . . .	137
Biserica St. Michail din Hamburg . .	133
Piramida luĭ Chefren	132
Biserica St. Martin din Landshut . .	132
Abația St. Ștefan din Caln	127
Biserica St. Petru din Rostock . . .	126
Catedrala din Freiburg (Breisgau) . .	312
Catedrala din Anvers	125
Biserica fecioareĭ din Lübeck . . .	122
Biserica Gaudenzio din Navara . . .	122
Catedrala din Salzburg	122
Torazzo (din Cremona)	121
Domul din Lübeck	120
Palatul Justițieĭ din Bruxelles . . .	118
Biserica St. Paul din Londra . . .	111
Domul din Berlin	110
Domul din Milan	109
Primăria din Bruxelles	108
Domul Invalizilor din Paris	105
Domul din Utrecht	103
Statuia libertățiĭ din New-York . . .	95
Capitolul din Washington, ...	93
Primăria din Berlin, ...	74

Circulația pe glob

Continent.	C. ferate	Flota comercială		
	în chilometrii	Vase	Tonagiu în mii de tone	Din care Vapoare
Europa	239,000	82,395	17,330	14.900
America	360,420	35,020	6,235	8,385
Asia	38,790	19,500	610	750
Africa	12,500	600	60	90
Australia	21,030	2,915	390	1,080

	Comerț		Telegraf	
	Import	Export	Linii	Fire
	în milioane lei		Km.	Km.
Europa	34,602	26,070	703,480	2,398,220
America	7,584	7,684	581,160	1,936,420
Asia	5,122	5,860	130,630	319,860
Africa	1,332,50	1,420	48,570	69,350
Australia	1,524	1,686	76,800	145,140
Cablu internațional privat			259,000	262,300
Total	50,164,50	42,720	1,799,640	5,131,290

Moneda metalică în lumea întreagă

Aur 17, 913 025,000 leĭ | Argint 20, 213,500,000

Dintre acestea s'aŭ bătut:

Franța 4 miliarde aur și $3^1/_2$ miliarde argint.

Statele-Unite 3 miliarde 20 milioane aur și 3 miliarde 75 milioane argint.

Anglia 2 miliarde 750 milioane aur și 500 milioane argint.

NOTA. Primul tren a circulat la 17 Septembre 1830 între Liverpol și Manchester.

Rusia 1 miliard 250 milioane aur și 300 milioane argint,

Restul, pînă la sumele de maĭ sus, s'a bătut de cele-l-alte state.

Circulația monetară pe cap, a tutulor felurilor de monede: aur, argint, bilon și hîrtie s'a socotit în:

Franța 202 leĭ 50 banĭ; în Olanda 143,-50; în Australia 133,75; în Belgia 127,50; în Statele-Unite 122,00; în Anglia 67,50; în Rusia 35,60; Etc.

Producțiunea totală de pe glob

a

Țĕrile	Cărbunilor tone	Fieruluĭ tone	Arameĭ tone	Plumb. tone
Anglia	168.757.815	18.886.600	2.500	67,000
St-Unite	146.903.295	10.645.000	64.000	105.000
Germania	71,442,648	9,200,000	14,800	90,000
Francia	28,127,209			15.000
Belgia	26,041,000	450,000		8,000
Austro-Ungar.	19.500,000	1,230,000	900	6,000
Rusia	3.846,460	1.330,000	4,000	1,500
Spania	860,000	5.200,000	43,709	120,000
Australia	1.890,000		13,000	
India-Engleză	4.650,000			
Noua-Scoție	1,220,000			
Canada	787,000			
Vancuver	420,000			
Japonia	1,100,000		6,000	
Suedia	250,000	880,000		
Italia	210,000	350,000	1.320	10,000
Cile			41,600	
Colonia-Capo			5,000	
Venezuela			4,600	
Norvegia			2,700	
Bolivia			1,300	
Cele-l-alte state	8,000,000	1.000,000		

Producţiunea auruluĭ şi argintuluĭ

în 1895

Ţinutul	Aur	Argint
	Chilograme	
Australia	67,406	389,102
Africa	67,040	—
Statele-Unite	70,132	1,733,662
Rusia	43,476	12,495
China	5,298	—
Mexico	9,028	1,461,008
India	7,006	—
Columbia	4,353	52,511
Guiana (Eng)	3,330	—
Brazilia	3,339	—
Austro-Ungaria	2,993	67,952
Germania	3,345	181,000
Guiana fr	3,920	—
Canada	2,875	55,241
Venezuela	1,368	—
Guiana (ol)	734	—
Japonia	778	67,355
America centrală	708	48,123
Coreea	1,052	—
Cile	2,118	156,542
Franţa	—	26,167
Uruguay	41	—
Italia	176	28,885
Argentina	474	10,210
Ecuador	103	240
Peru	96	98,401
Bolivia	101	684,418
Anglia	161	8,722
Suedia	79	1,187
Turcia	12	1,516
Spania	—	109,804
Grecia	—	35,436
Norvegia	—	6,082
Total	301,542	5,236,059

Valoarea medie anuală a producțiunii aurului și argintului

Intre aniĭ	Aur (milioane leĭ)	Argint (milioane leĭ)
1876—1880 . . .	602	463
1881—1885 . . .	535	488
1886—1890 . . .	588	554
1991—1894 . . .	857,50	631
1895 . . .	1053,00	560

Ora orașuluĭ Bucureștĭ

față cu restul lumiĭ

Din puntul de vedere al împărțiriĭ orelor, Europa este împărțită în treĭ:

Europa occidentală, saŭ a primuluĭ meridian (Greenwich).

Euiopa centrală cu o oră maĭ tîrziu (15⁰ Est)

Europa orientală cu doă ore maĭ tîrziu (30⁰ Est).

Ast-fel, când în regiunea occidentală saŭ a primuluĭ meridian este ora 12, la Viena, de exemplu, în regiunea centrală este ora 1; iar la Bucureștĭ în regiunea orientală este ora 2.

Aceasta e ora oficială a celor maĭ multe administrațiunĭ publicĭ, ca căĭ ferate, telegraf etc. Este luată ast-fel pentru înlesnirea transacțiilor comerciale, ; ea diferă însă pentru mare parte din localitățĭ de ora astronomică, numită și ora orașuluĭ.

Ora astronomică a Capitaleĭ noastre e:

Cu 16 minute în urmă față cu ora oficială a Europeĭ orientale.

Cu 44 minute faţă cu ora oficială a Europei centrale.

Cu 1 oră 44 minute înainte faţă cu ora oficială a Europei occidentale.

Cînd în Bucureşti e ora 12

în

Paris	este	ora	10.20	a. m.
Dublin	„	„	9.45	„ „
Edinburg	„	„	9,58	„ „
Glasgow	„	„	9,53	„ „
Lisabon	„	„	9,34	„ „
Madrid	„	„	9,56	„ „
Londra	„	„	10,10	„ „
New-York	„	„	5,15	„ „
Berlin	„	„	11,05	„ „
Calcuta	„	„	4,04	„ „
Quebec	„	„	5,26	„ „
Bern	„	„	10.41	„ „
Bruxelles	„	„	10.28	„ „
Capul bunei speranţe	este	ora	11.25	a. m.
Malta	„	„	11. 9	a. m.
Roma	„	„	11.08	„ „
Roterdam	„	„	10.29	„ „
Viena	„	„	11.04	„ „
Mexico	„	„	3.34	„ „
S.-Francisco	„	„	2.21	„ „
Adelaida	„	„	7.25	p. m,
Aucland	„	„	9,50	„ „
Bombaĭ	„	„	3,02	„ „
Constantinopole	este	era	12.07	p. m.
Ierusalim	„	„	12.32	„ „
Meca	„	„	12.51	„ „
Melburn	„	„	7.51	„ „
Teheran	„	„	1.26	„ „
Suez	„	„	12.21	„ „
Honolulu	„	„	11.39	„ „

	România	Belgia	Danemarca	Germania	Franța	Grecia	Anglia	Italia	Olanda	Austria	Ungaria	Portugalia	Suedia	Norvegia	Elveția	Sîrbia	Spania	St.-Unite	Rusia
Câte femeĭ la 1000 bărbațĭ	973	1004	1050	1037	1014	996	1060	995	1021	1044	1015	1078	1059	1071	1058	947	1039	953	1009
Câțĭ bărbați analfabețĭ la 1000 recruțĭ	790	135	5,74	1,5	55	300	?	389	54	238	281	?	1,1	1.,	30	793	?	?	708
Câțĭ kilometri drum de fier la 1000 km. □ de suprafață	220	1930	581	855	755	147	1084	539	816	586	412	256	216	54	851	112	248	316	72

Măsurĭ de lungime și de suprafață

1 Chilometru = 1000 metriĭ.
1 Miriametru = 10 chilometriĭ.
1 Milă geografică = $7.^{419}$ chilometriĭ.
1 Milă marină = $1.^{086}$ chilometriĭ.
1 Milă engleză = $1.^{609}$ chilometriĭ.
1 Versta rusescă = $1.^{067}$ chilometriĭ.
1 Milă geografică pătrată = $55.^{063}$ km. □
1 Picior = $0.^{305}$ metriĭ.
1 Zol = $2.^{54}$ centimetriĭ,
1 Fad = $1,^{83}$ (măsură engleză),
1 Milă germană = $7,^{500}$ kilometriĭ
1 Milă italtană = $1.^{852}$ chilometriĭ.
1 Poșta s. olacul = $2.^{000}$ km. în mijlocie.

EUROPA

No. de ord.	STATUL și forma de Guvern	Familia domnitóre Anul nașterei Anul suiriĭ pe tron	Suprafața în km. p. Populația Densitatea	NAȚIONALITĂȚI	Confesiunĭ
19	ROMÂNIA *Regat*	***Carol I*** *Rege* Născut în 1839 Suit pe tron în 1866 ***Ferdinand de Hohenzolern*** *Moștenitor* Născut în 1865	S. 131.020 *) P. 6.000.000 D. 45.79 Populația cea maĭ désă se găsesce în jurul capitaleĭ iar cea maĭ rară la munte, pe terasa dunăreană, pe Bărăgan și în șesul Burnas.	Românĭ 5 mil. Ebreĭ 100,000 Ungurĭ 50'000 Germ. 30,000 Grecĭ 10,000 Alte naționalități restul.	Ortodoxĭ Mozaicĭ Catolicĭ Protestanțĭ Mahomedanĭ Alte religiĭ.

ARMATA în timp de pace și de răsboiŭ	MARINA Numărul vapoarelor de războiu și al echipajuluĭ	ORAȘE și PORTURĬ în miĭ de locuitorĭ
In timp de pace: 130,000 oamenĭ, cu 3,294 ofițerĭ. In timp de răsboiu se poate ridica pînă la 400,000 afară de milițiĭ.	30 vase marĭ și micĭ cu 56 tunurĭ, dintre care 1 cuirasat cu 14 tunurĭ. In total 2,210 marinarĭ și 62 ofițerĭ.	***Bucureștĭ*** 232. Iașĭ 62. Galațĭ 57. Brăila 51. Craiova 39. Ploeștĭ 37. Botoșanĭ 31. Bîrlad 22. Focșanĭ 20. Buzăŭ 19. Tulcea 19. Piatra 17. T.-Severin 16. Giurgiu 16. Roman 15. Hușĭ 14. Piteștĭ 14. R.-Sărat 12. C.-Lung 11. Dorohoiu 11. Caracal 11. Tecuciu 11. Constanța 11. Călărașĭ 10. Bacăŭ 10. Fălticenĭ 10. Vasluiu 8. Tîrgoviște 7. Slatina 9. T.- Măgurele 6. T.-Jiu 5. R.-Vîlcea 5.

*) In Statistica Română, publicată de D-niĭ Staicovicĭ și Robin, se găsește suprafața țăriĭ de 134,158 km. p.

Mărimea relativă a planetelor în comparație cu Soarele.

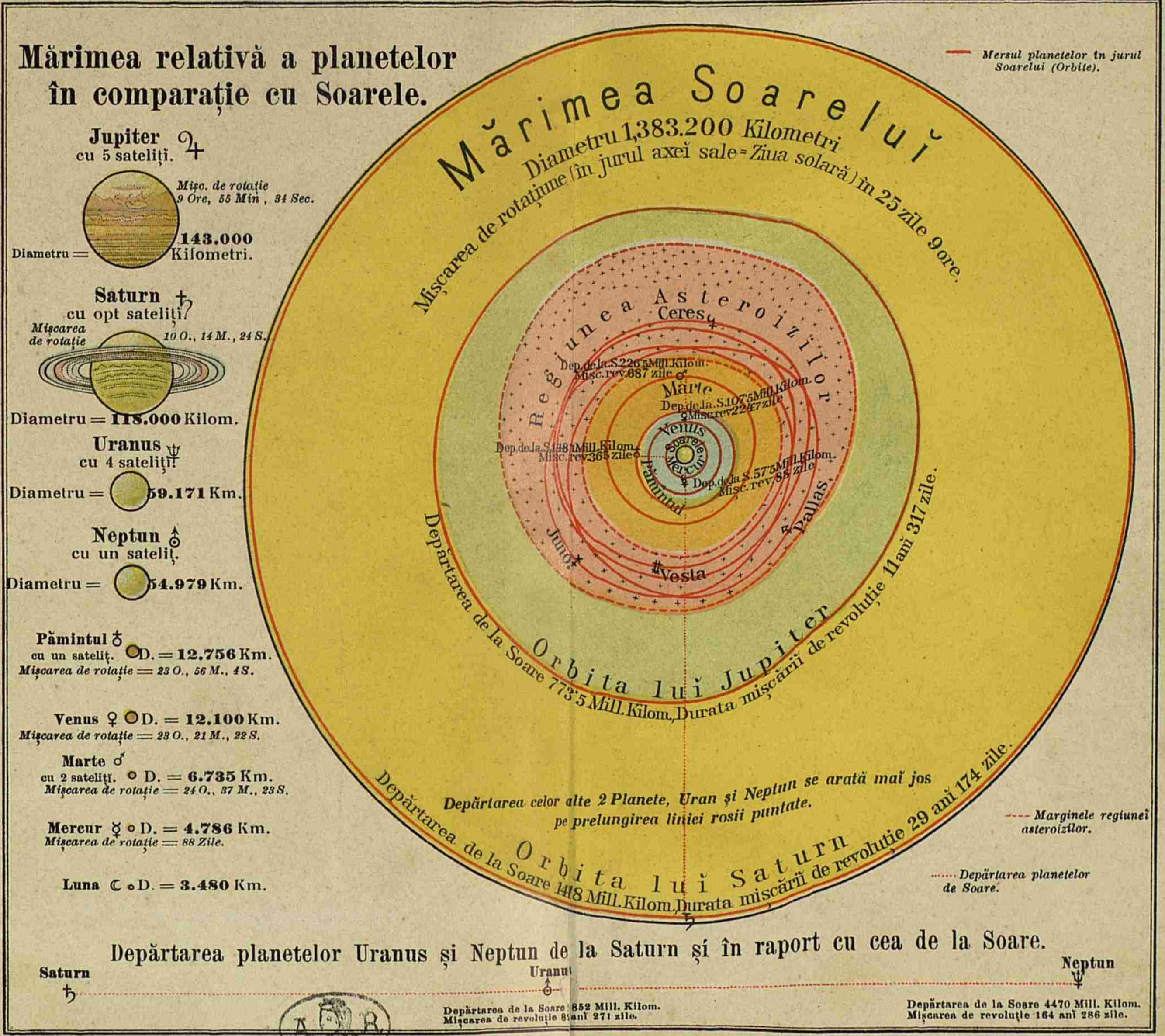

Editura Institutuluĭ geografic G. Freytag & Berndt, Viena.